

Entrevista a Miquel Brunet

Músic, compositor i investigador.

Parlar d'en Miquel Brunet, nascut a Bunyola l'any 1961, és fer-ho d'una persona polifacètica, un constant creador i un incansable lluitador per la pervivència de la música tradicional de Mallorca i el jazz experimental. La darrera obra és un intent, assolit plenament, de crear una música partint d'arrels en els referents ancestrals de la cultura de Mallorca. El resultat és encisador, el títol de l'experiment: "FERMENTS".

Que és Ferments? Crec que és pot definir com un viatge musical, un passeig pel temps i per l'espai, tal vegada és una follia. Brunet es va reunir amb un grup de músics i artistes de tota mena, i es posen a tocar, estones van junts, però en general cada un d'ells va a la seva i es aquí quan la música és esplèndida perquè troben inspiració en les rondalles, en les tonades de feina, el glossat, la Sibil·la, en la gastronomia, en la dansa, les tradicions, el paisatge.

En Miquel és un apassionat de l'electrònica. El binomi música i tecnologia electrònica és l'acabat perfecte i si damunt l'ha iniciat en l'aprenentatge del piano un frare franciscà, integrant del conjunt Els 4 d'Asis, no es pot demanar mes.

-Què és l'art?

El primer que se m'ocorre és fer un acròstic:

Arriscar

Rompre

i

Transgredir.

No hem d'entendre l'art com una activitat únicament per crear bellesa, perquè primer caldria acotar i definir el concepte de bellesa, i el concepte estètic ha canviat sempre. En aquest context, la música és un flux, un riu que corre, cercant sempre nous espais per on circular, expandint-se contínuament. Definitivament, la música és moviment. Ara la pregunta seria: per què els tractats i estudis sobre la història de la bellesa, estan documentats únicament amb obres d'art visual?

-Hi ha un sentit per a cada Art?

Estic plenament convençut de que l'artista, crea a partir de la interacció dels cinc sentits. L'olor de les partitures, la poesia del color, la imaginació mental d'un acord sonor, la musicalitat del llenguatge, la contemplació del menjar, el contacte visual... Algú dubte que hi ha músics que toquen la tristesa, o que la melancolia té color?

L'obra d'art ens fa sentir en el sentit més ampli de la paraula, i no només amb l'estimulació d'una part del tàlem. D'altra banda són molts els compositors que empren la Sinestèsia com fórmula creativa; entre els més coneguts Olivar Messiaen i Alexander Scriabin.

I encara més: és molt freqüent referir-se a la paleta orquestral, com si en comptes de sonoritats, el compositor mesclàs colors.

-L'Òpera, és música i poesia?

En l'òpera es practica clarament la visualització i contemplació del so en dues de les seves vessants: la paraula,

fins i tot prescindint a vegades de la semàntica, i la pròpiament musical. L'almalgama d'ones sonores ens arriba en forma de quadre plàstic que transcorre, evoluciona i ens impregna. La música aconsegueix que el grafisme i el llenguatge, agafin moviment i generin acció.

La música en aquest cas actua de catalitzador.

-La música surt del cap de l'autor, dels sentiments..?

La música és sempre present al món, a la natura, a la quotidianitat, a l'espera de que algú la representi i la faci comprensible i entenen. No podem deixar de sentir perquè tota la terra sona. Fins i tot el silenci sona i té un paper fonamental en la música. L'alternança de so i silenci, la durada d'ambdós, i la selecció d'ambdós, que ja existeixen a l'univers, és la tasca del compositor, que a la vegada vol dir alguna cosa amb aquest procés.

-És veritat que el castellà té una fonètica dolça?

A mi no m'ho sembla, almenys tant com si la té l'italià o el francès. Clar, jo parlo de musicalitat també. I fixa't que ja tornam a parlar de tastar la música o el llenguatge. La dolçor del vers o de la melodia. Llengües com el rus, gaudeixen també d'aquesta suavitat i dolçor, que jo no encerto a veure en la llengua castellana, mentre que li trobo altres atractius: per exemple, el ritme i la cadència dels tempi quan es parla bé.

-Maridatge de música i gastronomia?

Trobo positiu que es facin entrecreualements de disciplines. El que no m'agrada tant, és que una d'elles, entri en clara subordinació a l'altra. Per exemple, detesto profundament acompanyar un sopar amb música. La paraula amenitzar, en aquest cas es converteix per a mi, en amenaçar.

Tant el delect del tast, com el gaudi de l'audició, necessiten d'atenció i protagonisme, en no ser que ambdós interactuïn deliberadament.

Trobo que a un sopar, li diu més la sonoritat i el xiuxiueig de la conversa, que l'exercici de la interpretació musical. De la mateixa manera que no m'imagino algú devorant un entrecot, durant la representació de *Tanhauser* de Richard Wagner.

-Coca de verdura o de trempó i pizza?

Aquesta relació representa per mi, la poca capacitat dels mallorquins per exportar cultura pròpia.

Itàlia ha fet de la pizza un element d'interès mundial, mentre que nosaltres l'hem reservada per a l'ús domèstic i local.

Amb la música passa quelcom de semblant, i per això em vaig decidir a crear Ferments: per posar en valor els nostres trets identitaris, i difondre-los de manera creativa.

-Instruments preferits?

Al que he dedicat temps d'estudi ha estat al piano, i continuo en l'intent. Malgrat això, la meua primera feina professional, fou amb el Contrabaix.

Amb el temps, he arribat a considerar l'estudi de gravació, el més complet dels instruments, per la varietat de colors que hi pots practicar.

-És "Ferments" un viatge sense mapa i sense destí previst?

Ferments és bàsicament una pregunta, que lluny de pretendre una resposta, cercava iniciar un camí de reflexió.

Són moltes les comunitats socials, països i col·lectius que tenen una identitat musical pròpia, i jo vull aprofundir en aquest aspecte a Mallorca. Lamento que molts creadors, a l'hora d'expressar-nos ho fem sempre seguint i imitant models anglosaxons, quan tenim una personalitat prou definida en molts aspectes.

Ferments cerca la manifestació d'una identitat musical pròpia, i per fer-la aflorar, cerca estímulo en els sentits, en comptes de fer-ho en el repertori de partitura. L'acció tasta-toca, beu-canta, mira-improvisa una glosa ha estat la pauta de treball al llarg de tres dies de sessions tancats a l'estudi d'enregistrament. La direcció orquestral en aquest cas, l'assumí na Maria Solivellas, cuinera de Ca na Toneta, que al donar-nos a tastar els ingredients crus d'unes sopes mallorquines, aconseguí treure de 18 músics el seu tarannà i manera de tocar.

Res no fou assajat, ni premeditat, i el resultat, esdevé en forma de quadre on capes, i capes de sons, paraules i renous tracten de definir-nos.

Les tonades del camp, la Sibil·la i les Rondalles, es converteixen també en ingredients, que talment com si fossin cuinats, evolucionen, fermenten i es converteixen en un resultat diferent, però fortament arrelat.

-Com es podria definir "Ferments", com un CD musical acompanyat de paisatges, o com un documental amb música experimental, o el futur?

A més del format disc, hem volgut convertir FERMENTS també en un documental, perquè els temps actuals, demanen que l'àudio vagi acompanyat de l'element visual, i no únicament l'auditiu.

Consumim cultura de pantalla en blocs de bits codificats.

Em preocupa, perquè si ens apaguen el projector... que ens quedarà?

